

Sygn. akt VIII Gz 45/13

POSTANOWIENIE

Dnia 25 lutego 2013 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie, Wydział VIII Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Tomasz Żelazowski (spr.)

Sędziowie: SSO Krzysztof Górski

SSO Piotr Sałamaj

po rozpoznaniu w dniu 25 lutego 2013 roku, w Szczecinie,

na posiedzeniu niejawnym

sprawy wywołanej oświadczeniem dłużniczki - (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. z dnia 4 stycznia 2013 roku o wszczęciu postępowania naprawczego

na skutek zażalenia dłużniczki na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie z dnia 11 stycznia 2013 roku, sygn. akt XII GN 1/13 w przedmiocie zakazu wszczęcia postępowania naprawczego

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSO K. Górski SSO T. Żelazowski SSO P. Sałamaj

UZASADNIENIE

W dniu 4 stycznia 2013 roku wypłynęło oświadczenie dłużniczki (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. o wszczęciu postępowania naprawczego. W uzasadnieniu dłużniczka wskazała swoją nazwę, siedzibę i reprezentanta oraz miejsce, gdzie znajduje się jej przedsiębiorstwo. Nadto dłużniczka podała, że jest zagrożona niewypłacalnością. Dłużniczka udzieliła zabezpieczenia wierzycielom (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. i B. K., z tytułu udzielonych tym podmiotom kredytów bankowych. W związku z powyższym (...) przewłaszczyła na zabezpieczenie na dłużniczkę rzeczy ruchome stanowiące elementy hal. W związku z tym, iż z tym, iż (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. i B. K. nie wywiązały się ze swoich zobowiązań określonych wskazaną wyżej umową, dłużniczka przejęła na własność przedmioty przewłaszczenia. W celu umożliwienia spłaty poręczonych zobowiązań dłużniczka podjęła działalność w zakresie produkcji i wynajmu hal, w oparciu o przejęty majątek. Bank (...) S.A. zwrócił się o zapłatę zobowiązań, za które dłużniczka odpowiadała rzeczowo. Dłużniczka poręczyła weksłowo (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. wykonanie przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. zobowiązań z umowy leasingu. Wobec faktu, iż (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. nie uregulowała swoich zobowiązań, wierzyciel pozwał dłużnika głównego i poręczycieli, w tym dłużnika, o zapłatę kwoty 400.240,56 zł z odsetkami ustawowymi. Sąd Okręgowy w Gdańsku wydał nakaz zapłaty. Dłużniczka złożyła zarzuty od tego nakazu, ale wierzyciel prowadzi postępowanie egzekucyjne. W toku prowadzonej egzekucji Komornik Sądowy zajął konta bankowe. Utrudnia to prowadzenie działalności w takim stopniu, że dłużniczka przewiduje, że istnieje ryzyko wstrzymania regulowania przez nią zobowiązań. W chwili obecnej spowodowało to wszczęcie egzekucji przez kolejnego wierzyciela (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S.. Jednocześnie dłużniczka ma stałe przychody z zwartych umów wynajmu hal, jak i ze sprzedaży produkowanych hal. Rozłożenie płatności zobowiązań na raty umożliwi wykonanie tych

zobowiązań bez zagrożenia dla bytu i wypłacalności dłużniczki. Nadto w treści wniosku dłużniczka złożyła informację o postępowaniach dotyczących ustanowienia na majątku dłużniczki hipotek, zastawów, zastawów rejestrowych i zastawów skarbowych oraz innych obciążeń podlegających ujawnieniu w księdze wieczystej lub w rejestrach, jak również o prowadzonych innych postępowaniach sądowych lub administracyjnych dotyczących majątku dłużniczki, oświadczenie o spłatach wierzytelności lub innych długów dokonanych w terminie sześciu miesięcy przed dniem złożenia wniosku, oświadczenie, iż nie zachodzi żadna z okoliczności wymienionych w art. 492 ust. 3. Do oświadczenia dłużniczka dołączył dokumenty obrazujące opisane w oświadczeniu okoliczności.

Postanowieniem z dnia 11 stycznia 2013 roku Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum Szczecinie, sygn. akt XII GN 1/13 zakazał dłużniczce (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S. wszczęcia postępowania naprawczego.

W uzasadnieniu wskazał, że materialne oraz formalne przesłanki wszczęcia postępowania naprawczego reguluje art. 494 ust. 1 i 2 Prawa upadłościowego i naprawczego.

Sąd wymienił formalne przesłanki oświadczenia i uwypuklił, że zakresie sposobu oznaczenia swoich wierzycieli albo swoich dłużników dłużniczka musi podać pełne brzmienie imienia i nazwiska danej osoby fizycznej albo wskazać nazwę, siedzibę i formę organizacyjno-prawną danego podmiotu nie będącego osobą fizyczną, a posiadającego zdolność sądową.

W niniejszej sprawie w ocenie Sądu Rejonowego złożone oświadczenie nie spełnia wymogów formalnych oświadczenia o wszczęciu postępowania naprawczego. Dłużniczka nie złożyła prawidłowego spisu wierzycieli - w załączonym spisie wierzycieli dłużniczka nie wskazała bowiem terminów zapłaty. Posłużyła się wprawdzie terminem „numer faktury”, „z dnia”, jednakże pojęcie „data wystawienia faktury” nie jest pojęciem tożsamym co „termin zapłaty”. Nadto dłużniczka nieprawidłowo oznaczyła wierzycieli pod liczbą porządkową 5, 25, 26, 27, 28, 29, 33, 34, 35. Do spisu również dłużniczka nie dołączyła listy zabezpieczeń dokonanych na jej majątku wraz z datami ich ustanowienia. Dłużniczka także nie złożyła oświadczenia, iż żadne zabezpieczenia nie zostały ustanowione. Z treści zaś wniosku wiadomym jest, iż na nieruchomości dłużniczki ustanowiono hipoteki.

Nadto Sąd wskazał, że dłużniczka nie złożyła prawidłowego spisu podmiotów zobowiązanych majątkowo wobec dłużniczki - nie wskazała bowiem dat powstania i terminów zapłaty swoich wierzycieli. Posłużyła się wprawdzie terminem „numer faktury”, „z dnia”, jednakże pojęcie „data wystawienia faktury” nie jest pojęciem tożsamym co „data powstania zobowiązania” albo „termin zapłaty”. Nadto dłużniczka nieprawidłowo oznaczyła dłużników po liczbą porządkową 11. Wreszcie Sąd wskazał, że dłużniczka nie przedłożyła wykazu tytułów wykonawczych.

Odnosząc się do przesłanki materialnoprawnej Sąd przytoczył art. 492 ust 2 Prawa upadłościowego i naprawczego i skonstatował, że przepis ten definiuje „zagrożenie niewypłacalnością” poprzez odwołanie się do pojęcia „niewypłacalność”, które jest zdefiniowane w art. 1, 10 i 11 Prawa upadłościowego i naprawczego. Zagrożenie niewypłacalnością zatem to stan bezpośrednio poprzedzający niewypłacalność.

Oceniając przesłankę merytoryczną wszczęcia postępowania naprawczego, Sąd wskazał, że pomimo braku prawidłowego spisu wierzycieli - z treści oświadczenia o wszczęciu postępowania oraz z treści dokumentów dołączonych do tego oświadczenia wynika, iż dłużniczka nie tyle jest zagrożona niewypłacalnością, co już stała się niewypłacalna. Dłużniczka bowiem sama wskazuje, iż posiada wymagalne zobowiązania pieniężne wobec B. Poczтового jako dłużnik odpowiedzialny rzeczowo. Nadto wobec dłużniczki prowadzone jest postępowanie egzekucyjne przez (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w S., jak również przeciwko dłużniczce dwóch wierzycieli posiada tytuły egzekucyjne - to jest (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w G. oraz (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością u S.. Zatem dłużniczka posiada wymagalne zobowiązania pieniężne wobec wielu wierzycieli, co świadczy o niewypłacalności, a nie dopiero zagrożeniu niewypłacalnością.

W konkluzji Sąd wskazał, że ustalenie, iż dłużniczką jest niewypłacalny - a tym samym spełnia przesłankę ogłoszenia upadłości - powoduje jednocześnie, iż dłużniczka nie spełnia przesłanki wszczęcia postępowania naprawczego, którą jest zagrożenie niewypłacalnością.

Zatem Sąd zakazał wszczęcia postępowania naprawczego.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożyła dłużniczka, zaskarżając wskazane postanowienie w całości i zarzucając:

1. naruszenie prawa procesowego, tj. art. 494 § 3 Prawa upadłościowego i naprawczego poprzez naruszenie terminu, w którym Sąd może zakazać wszczęcia postępowania naprawczego w terminie 14 dni od złożenia przez dłużnika oświadczenia o wszczęciu takiego postępowania, co oznacza, że postanowienie zakazujące wszczęcia takiego postępowania musi zostać nie tylko wydane w tym terminie, ale także doręczone dłużnikowi, o czym świadczy użycie zwrotu „zakazanie dłużnikowi”, a nadto postanowienia art. 495 § 1 PUiN, z którego wynika, że jeżeli w tym terminie Sąd nie zakazał wszczęcia takiego postępowania to przedsiębiorca po jego upływie dokonuje ogłoszeń wskazanych w treści tego przepisu, a w przedmiotowym, przypadku zaskarżone postanowienie zostało nadane do dłużnika cztery dni po upływie terminu;
2. sprzeczność istotnych ustaleń Sądu I Instancji poprzez ustalenie niewypłacalności dłużnika przy braku wiedzy o tym czy majątek dłużnika – nieruchomy i ruchomy wystarcza na zaspokojenie jego zobowiązań, podczas gdy dłużnik jest właścicielem wielu nieruchomości, ruchomości (zwłaszcza w postaci hal), posiada wierzytelności, a znaczna część zobowiązań jest albo sporna albo dotyczy odpowiedzialności rzeczowej, a więc w oparciu o niewystarczający materiał do ustalenia niewypłacalności dłużnika;

Podnosząc powyższe zarzuty skarży wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez uchylene zaskarżonego postanowienie.

W uzasadnieniu skarżący wskazał, że Sąd I Instancji nie zachował terminu określonego w art. 494 § 3 PUiN, zgodnie z którym Sąd może zakazać przedsiębiorcy wszczęcia postępowania naprawczego w terminie 14 dni od dnia złożenia przez niego oświadczenia o wszczęciu takiego postępowania. Oznacza to, że postanowienie zakazujące musi zostać dłużnikowi doręczone. Ustawodawca posłużył się w wymienionym przepisie zwrotem „musi zakazać dłużnikowi”, co oznacza, że treść postanowienia musi zostać dłużnikowi zakomunikowana. Oświadczenie to wymaga dojścia do adresata. Sąd miał możliwość zachowania tego terminu, przesyłka bowiem dotarła do adresata w ciągu jednego dnia. O konieczności zakomunikowania dłużnikowi treści decyzji Sądu świadczą również kolejne przepisy, t jest art. 494 § 3 i art. 495 § 2.

Ponadto Sąd zupełnie bezzasadnie dokonał ustalenia niewypłacalności dłużnika. Sąd nie miał pełnej wiedzy o tym czy majątek dłużnika – nieruchomy i ruchomy, wystarcza na zaspokojenie jego zobowiązań.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie należy wskazać, że Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił w niniejszej sprawie stan faktyczny na podstawie dostarczonych przez skarżącą dokumentów i należycie zastosował prawo materialne, uznając konieczność zakazania dłużniczce wszczęcia postępowania naprawczego. Sąd dochował również 14 dniowego, prekluzyjnego, terminu na wydanie zaskarżonego postanowienia. W efekcie Sąd Okręgowy podziela ustalenia faktycznie i zapatrywanie prawne Sądu Rejonowego, nie znajdując potrzeby powielania argumentacji tego Sądu.

Przedstawione w zażaleniu stanowisko dłużniczki w zakresie interpretacji art. 494 PUiN jest nieuzasadnione. Wymieniony przepis w ustępie 3 stanowi, że Sąd może, w ciągu 14 dni od złożenia oświadczenia, o wszczęciu postępowania naprawczego zakazać wszczęcia postępowania naprawczego, jeżeli oświadczenie to zostało złożone z naruszeniem przepisów ust. 1 lub 2, lub jeżeli zawarte w nim lub w załączonych dokumentach dane lub oświadczenia

są nieprawdziwe. Na postanowienie sądu w tym przedmiocie służy zażalenie. W razie uprawomocnienia się postanowienia sądu zakazującego wszczęcia postępowania naprawczego, oświadczenie o wszczęciu tego postępowania nie wywołuje skutków prawnych (ust 4).

W doktrynie przyjmuje się, że zakaz wszczęcia postępowania naprawczego sąd może wydać w terminie 14 dni od złożenia w sądzie oświadczenia o wszczęciu postępowania naprawczego. Niewydanie w tym okresie postanowienia ustanawiającego taki zakaz, zgodnie z art. 495 PUiN, otwiera przedsiębiorcy prawo do ogłoszenia o wszczęciu postępowania naprawczego w Monitorze Sądowym i Gospodarczym. Ogłoszenie to powoduje wszczęcie postępowania naprawczego (art. 496 PUiN). Termin czternastodniowy jest terminem prekluzyjnym. Po upływie tego terminu sąd nie ma już prawa zakazania wszczęcia postępowania naprawczego. Wydanie postanowienia po upływie tego terminu nie miałoby wpływu na bieg postępowania naprawczego (por. A. Jakubecki, F. Zedler „Prawo upadłościowe i naprawcze. Komentarz.”, opubl. Lex 2011).

W niniejszej sprawie skarżąca stwierdziła, że Sąd Rejonowy przekroczył wskazany wyżej prekluzyjny termin do zakazania jej wszczęcia postępowania naprawczego ponieważ przed upływem tego terminu nie doręczył dłużnicze postanowienia zakazującego wszczęcia postępowania naprawczego. Stanowisko to jest nietrafne i nie znajduje uzasadnienia w przepisach powoływanych w zażaleniu.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że oświadczenie dłużniczki o wszczęciu postępowania naprawczego wpłynęło do Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie w dniu 4 stycznia 2013 roku, natomiast postanowienie zakazujące dłużnicze wszczęcia postępowania naprawczego zostało wydane w dniu 11 stycznia 2013 roku, a doręczone dłużnicze w dniu 23 stycznia 2013 roku.

Zatem pomiędzy datą wpływu oświadczenia o wszczęciu postępowania naprawczego, a datą wydania przez Sąd I Instancji postanowienia zakazującego wszczęcia tego postępowania upłynęło 7 dni. Natomiast data doręczenia dłużnicze postanowienia jest obojętna z punktu widzenia oceny zachowania przez Sąd I Instancji terminu prekluzyjnego do wydania postanowienia.

Przedstawiona przez dłużniczkę interpretacja przepisu art. 494 PUiN nie znajduje żadnego uzasadnienia, a co więcej nie opiera się na rzeczywistej treści powyższej regulacji. Skarżąca wywodzi bowiem, że o konieczności doręczenia postanowienia o zakazie wszczęcia postępowania naprawczego przed upływem 14 dni od daty wpływu oświadczenia o wszczęciu takiego postępowania przesądza zawarty w art. 494 PUiN zwrot „zakazanie dłużnikowi”. Tymczasem ustęp trzeci wspomnianego przepisu stanowi, że sąd może „zakazać wszczęcia postępowania naprawczego”, nie natomiast „zakazać dłużnikowi” wszczęcia postępowania naprawczego – jak wywodzi w zażaleniu. Upada zatem podstawowa argumentacja, na której dłużniczka oparła zażalenie. Tak więc już tylko literalna wykładnia spornego przepisu nie pozostawia wątpliwości, że 14 dniowy termin jest zastrzeżony na wydanie postanowienia o zakazaniu dłużnikowi wszczęcia postępowania naprawczego i ustawodawca z pewnością nie nakłada na sąd obowiązku doręczenia dłużnikowi postanowienia przed upływem tego terminu.

Omawiany przepis przewiduje, że Sąd może „zakazać wszczęcia postępowania naprawczego”, zaś wszelkie decyzje Sądu w postępowaniu upadłościowym przybierają formę wyłącznie postanowień. Zatem zakazanie przez Sąd wszczęcia postępowania naprawczego następuje poprzez wydanie postanowienia, nie zaś wydanie orzeczenia połączone z doręczeniem. Jest to zresztą o tyle logiczne, że przyjęcie postulowanego przez dłużniczkę znaczenia wspomnianego przepisu obarczałoby Sąd odpowiedzialnością za działania operatora pocztowego. Innymi słowy należałoby uznać, że Sąd nie dochował 14 dniowego terminu na wydanie postanowienia, mimo, że to doręczyciel nie zdołał przed upływem tego terminu doręczyć postanowienia. Przy założeniu idei racjonalności ustawodawcy taka interpretacja nie może się ostać.

Należy także podkreślić, że nie ma racji dłużniczka wskazując, że jeżeli w terminie 14 dni Sąd nie zakazał wszczęcia postępowania naprawczego, to przedsiębiorca po jego upływie dokonuje ogłoszeń wskazanych w treści przepisu. Mianowicie z art. 495 ust 2 PUiN wynika, że ogłoszenie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym o złożeniu oświadczenia o wszczęciu postępowania naprawczego nie może nastąpić przed upływem terminu, o którym mowa

w art. 494 ust. 3, a w razie wydania w tym terminie przez sąd postanowienia zakazującego wszczęcia postępowania naprawczego - przed rozpatrzeniem zażalenia na to postanowienie.

Zatem wprost z brzmienia wskazanego przepisu wynika, że termin 14 dniowy jest zastrzeżony jedynie dla wydania postanowienia, nie zaś jego wydania i doręczenia. Podnieść dodatkowo należy, że pod pojęciem wydania postanowienia należy rozumieć podjęcie decyzji w sprawie przez skład orzekający i spisanie sentencji orzeczenia (w przypadku postanowienia wydanego na posiedzeniu niejawnym). Żaden przepis nie utożsamia wydania orzeczenia z jego doręczeniem stronie. Ustawodawca nie posługuje się tymi pojęciami zamiennie i w całym systemie prawa nadaje im odmienne znaczenie. Postanowienie nie jest oświadczeniem woli sądu, którego skuteczność zależy od zakomunikowania stronie. Jest to orzeczenie, do którego mają zastosowanie przepisy kodeksu postępowania cywilnego, a zatem również art. 360 k.p.c., który stanowi, że postanowienia stają się skuteczne w takim zakresie i w taki sposób jaki wynika z ich treści, z chwilą ogłoszenia, a jeżeli ogłoszenia nie było - z chwilą podpisania sentencji. W niniejszej sprawie Sąd Rejonowy wydał postanowienie na posiedzeniu niejawnym, a zatem nie wymagało ono ogłoszenia, i tym samym stało się skuteczne z chwilą podpisania sentencji. Ten moment zdecydował o zachowaniu 14 dniowego terminu do wydania postanowienia o zakazaniu wszczęcia postępowania naprawczego.

Sąd też argumenty dłużniczki o przekroczeniu przez Sąd terminu prekluzyjnego na wydanie postanowienia o zakazaniu wszczęcia postępowania naprawczego uznano za bezzasadne.

Bezzasadny okazał się także drugi zarzut zawarty w zażaleniu, a mianowicie, że Sąd ustalił, iż dłużniczka jest niewypłacalna pomimo, że nie dysponował danymi co do jej majątku, nie miał zatem podstaw do poczynienia takiego ustalenia. Jakkolwiek ma rację dłużniczka, że Sąd nie poczynił ustaleń co do posiadania przez nią majątku ani co do możliwości zaspokojenia się wierzycieli z tego majątku, jednak kwestia ta pozostaje bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Należy zauważyć, że ustawa z dnia 28 lutego 2003 roku Prawo upadłościowe i naprawcze przewiduje dwie postaci niewypłacalności dłużnika będącego osobą prawną, co należy wyinterpretować z przepisów art. 10 i 11 tej ustawy. Mianowicie dłużnika takiego uważa się za niewypłacalnego, jeżeli nie wykonuje swoich wymagalnych zobowiązań pieniężnych (art. 11 ust 1), a także wtedy, gdy jego zobowiązania przekroczą wartość jego majątku, nawet wówczas, gdy na bieżąco te zobowiązania wykonuje (art. 11 ust 2). Pierwsza postać niewypłacalności dłużnika dająca podstawę do ogłoszenia jego upadłości nie wymaga czynienia jakichkolwiek ustaleń co do składu i wartości majątku dłużnika, jak również co do możliwości zaspokojenia się wierzycieli z tego majątku. Dla uznania, że dłużnik jest niewypłacalny wystarcza bowiem stwierdzenie, że nie wykonuje on swoich wymagalnych zobowiązań pieniężnych (art. 11 ust 1). W niniejszej sprawie Sąd Rejonowy wskazując, że dłużniczka jest niewypłacalna powołał się właśnie na tę podstawę niewypłacalności, wskazując w pisemnym uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, że dłużniczka „posiada wymagalne zobowiązania pieniężne wobec wielu wierzycieli, co świadczy o niewypłacalności”. Z przedłożonych przez dłużniczkę dokumentów mających obrazować zagrożenie niewypłacalnością wynika, że posiada ona wymagalne wierzytelności pieniężne, których nie reguluje. Okoliczność ta świadczy, jak trafnie wskazał Sąd Rejonowy - o niewypłacalności. Nie sposób zatem zgodzić się z twierdzeniami skarżącej, że Sąd dokonał ustalenia o jej niewypłacalności w oparciu o niewystarczający materiał dowodowy.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 386 k.p.c. w zw. z art. 493 PUiN w zw. z art. 35 PUiN orzeczono jak w sentencji.

SSO K. Górski SSO T. Żelazowski SSO P. Sałamał